

CATALUNYA A ARAGO

Hom es queixava que Catalunya no havia fet per la guerra tot el que podia fer. Hom acusava Catalunya, amb una inqualificable lleugeresa, de no haver-se sacrificat prou.

No volien pensar que el cop més terrible contra la revolta el donà Barcelona el 19 de juliol; volien pensar que en unes poques hores el poble català desarticulava i esclafava els insurgents; no volien pensar en els milers i milers de catalans que, repartits als diferents fronts, lluiten i moren per la República; no volien pensar en els milers i milers de refugiats que han trobat caliu de llar a Catalunya i que, —no tots, sortosament—, no agraeixen el nostre sacrifici, tal vegada perquè estarien més bé al costat de Franco que al costat nostre; no volien pensar que, sense l'esforç de Catalunya, no hauriem pogut aguantar la guerra.

Es cert que a la reraguarda hi ha molt desori, molts errors; és cert que hi ha qui, per conveniència pròpia, converteix la reraguarda en una fira de les vanitats i els negocis bruts; és cert que hi ha qui pensa més en el tràfec de safrà o d'objectes d'art que no pas a guanyar la guerra. Val a dir, però, que amb tots els defectes que no volem amagar —perquè amagar-los seria immoral— no canviàriem la nostra reraguarda per la dels facciosos. I val a dir que en la nostra reraguarda hi ha quelcom més que immoralitats i desori: hi ha abnegació, esperit de sacrifici, capacitat de treball, intel·ligència, fe en el triomf. Bon exemple del que dic és l'obra benemèrita que realitza l'Aliança Nacional de la Dona Jove. Es horn, doncs, de deixar de banda la política mesquina d'incomprensió que alguns s'entesten a ressuscitar. Ací al front d'Aragó fórem els catalans els primers a acatar l'ordre d'una sola bandera. I no pas per desamor envers la nostra barrada, que als combats ha estat com un raig de sol de victòria, sinó perquè la disciplina ens obligava. Al sacrifici fet per nosaltres cal correspondre amb la llealtat, la cordialitat i el respecte. Els que perden el temps llastimosament injuriant Catalunya i fomenten contra Catalunya una política d'odi, valdria més que, a la reraguarda o al front, luitessin contra el feixisme que rega amb sang humana els camps d'Ebèria. Nosaltres som al front perquè a la reraguarda hi hagi comprensió. Qui injúria Catalunya —com el qui injúria Madrid, per exemple—, és un facciós, i com a facciós cal tractar-lo.

Dies passats els soldats que combaten a terres aragoneses rebien la visita de les companyes que, sota el noble i generós guiatge de Montserrat Martínez, s'apleguen a l'Aliança Nacional de la Dona Jove. Montserrat Martínez és una noia alta, de rostre intel·ligent, de mirada franca i lleial, que, en aquesta hora tràgica, en aquesta hora d'epopeia, ha posat al servei de Catalunya totes les seves energies, tota la voluntat.

El passat dia 7 del present novembre, al poble de Binaced, la 13 Brigada Internacional celebrava l'ani-

versari de la seva constitució, que coincidí amb l'aniversari de la resistència heroica del Madrid immortal. En l'esmentada Brigada Internacional figuren molts catalans: que, en lloc de fer política de grupet, fan la guerra sense oblidar, però, el nom sagrat de Catalunya.

Les noies d'Aliança Nacional de la Dona Jove el dia 7, a Binaced, ofrenaven, en nom de la joventut femenina catalana, una bandera barrada —l'or i la sang de Catalunya— a la 13 Brigada Internacional.

La bandera fou lliurada al comandant d'Estat Major, el qual l'acceptà amb uns mots de fraternal regreigament i la passà a mans d'un soldat que, genoll en terra va besar-la. El moment tenia emoció intensa. Amb els ulls espurnejants, amb la veu tremolosa, aquell soldat català, aquell antifeixista, aquell cavaller de la llibertat, va prometre dur ben alta la bandera i cobrir-la de glòria.

L'alegria d'aquells braus lluitadors no podeu imaginar-la. Per a ells aquella bandera que els ofrenaven les noies de l'Aliança Nacional de la Dona Jove era Catalunya que els allargava els braços maternals a través de valls i muntanyes i els deia a cau d'orella: «Fill meu, no defalleixis! Defensa la nostra llibertat i la nostra dignitat! Lluita i triomfa!»

Després de repartir als combatents llibres i robes, aquestes abnegades companyes es destacaren a Binéfar.

A Binéfar marxaven mil cinc-cents soldats vers la línia de foc. Creieu que és molt més admirable contemplar aquestes desfilades ací al front, que no pas contemplar com a Barcelona els emboscats fan cua a la porta dels cinemes i els teatres —que segueixen concrant, com abans de la Revolució, l'estultesa i la pornografia— i emplenen els cafès.

A Binéfar, Montserrat Martínez, aquesta bona catalana, aquesta companya admirable, adreça la paraula als mil cinc-cents minyons que marxaven vers les avançadetes. La seva veu, afeblida per l'emoció més pregonera, era ofegada pels visques a Catalunya i a la República.